

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Palatinus János ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Tóth Csaba ügyvéd által képviselt Vám-és Pénzügyőrség Nyugat-Dunántúli Regionális Parancsnoksága alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróságon K.27.147/2005. számon indított és ugyanezen bíróság 2006. május 16-án kelt K.27.147/2005/7. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes részéről 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság K.27.147/2005/7. sorszámú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Győri Vámhatóság 2005. március 31-én ellenőrizte a hegyeshalmi Pannosped vámudvar előtti útszakaszon a felperes által üzemeltetett román vontatóból és félpótkocsiból álló járműszerelvényt. A tehergépjármű Románia és Anglia között textilárut szállított tranzit fuvarozás keretében.

Az ellenőrzés során a meghallgatott román állampolgár gépkocsivezető a járműszerelvényre vonatkozó érvényes közlekedési engedélyét nem tudta átnyújtani.

Meghallgatásakor arra hivatkozott, hogy ezt belépése alkalmával a csengersimai határon az ott ellenőrzést tartó vámtisztviselőknek átnyújtotta. Az egy kötegben visszkapott iratait nem nézte át, így feltehető, hogy az okiratok közül az érvényes közlekedési engedélyt nem kapta vissza. A gépjárművezető kérte előadásának rövid úton való ellenőrzését.

Az első fokú vámhatóság az ellenőrzés eredményeként meghozott határozataival a felperest 400.000 Ft közlekedési bírság, majd

külön határozatban 60.000 Ft gépjárműadó-hiány, és 300.000 Ft adóbírság megfizetésére kötelezte.

A fellebbezés folytán eljáró alperes külön meghozott 2249/2005. illetve 2248/2005. számú határozataival az első fokú határozatokat helybenhagyta.

A határozatok indokolása megállapította, hogy a felperes által üzemeltetett tehergépjármű az ellenőrzéskor nem rendelkezett érvényes közlekedési engedéllyel, ezért a közlekedési, illetőleg adójogszabályokat megszegte, ebből következően bírságfizetésre kötelezhető.

Az alperesi hatóság az ügy szempontjából elhanyagolhatónak tartotta azt a tényt, hogy a fuvarozási engedély véletlenül a csengersimai vámhivatalban maradt, tekintettel arra, hogy az engedélynek az ellenőrzéskor a gépjárműben megtalálhatónak kell lennie.

A felperes keresetében e határozatok hatályon kívül helyezését kérte.

Az alperes fenntartotta a határozatában foglalt jogi álláspontját, amely alapján a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Román Szocialista Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti személy és áru fuvarozás tárgyában létrejött egyezmény kihirdetéséről szóló 6/1973. (II.7.) Mt. rendelet 11. Cikke szerint a fuvarozási engedélyt a gépjárművezető köteles a gépjárműben tartani és az ellenőrző hatóság kérésére bemutatni.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság K.27.147/2005/7. számú ítéletével a felperes keresetének helyt adott, és az alperes keresettel támadott határozatát az első fokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte.

Az első fokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a tényállás teljes körű tisztázása az 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) 26. §-a alapján az eljáró hatóság feladata. A gépjárművezető meghallgatáskor tett nyilatkozatát rövid úton telefonon is lehetett volna ellenőrizni.

Az első fokú bíróság megállapította, hogy a felperes már a másodfokú közigazgatási eljárás során felmutatta a fuvarozási engedély másolatát, amely megegyezett az eredeti példánnyal. Ennek alapján a bíróságnak az volt az álláspontja, hogy a beléptetést végző vámhivatal közrehatása folytán maradt a közlekedési engedély a hivatal helyiségében, ezért nem alapos a gépjárművezető objektív felelősségének megállapítása a bírság jogalapja nem állott fenn.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását.

Az alperes álláspontja az volt, hogy a gépjárművezető feladata lett volna, a fuvarozási engedély meglétéről meggyőződni. Az objektív felelősség alapján a bírság kiszabásának jogalapja fennállott, nem lehet kimentési okként kezelni azt a tényt, miszerint az engedélyt a gépjárművezető a beléptető vámhatóságnál felejtette.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem alapos.

A perben nem volt vitás az a tény, hogy a felperes által üzemeltetett tehergépjármű magyarországi kilépéskor történő ellenőrzés során a gépjármű vezetője a nemzetközi közlekedési engedélyt nem tudta felmutatni. A közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemeltetéséről szóló 89/1988. (XII.20.) Mt. rendelet (Mt.r.) 19. § /3/ bekezdése értelmében a fuvarozási tevékenység közlekedési engedélyhez kötötten végezhető, az Mt.r. 24. § a) pontja alapján a fuvarozási engedélyt a gépjármű vezetője köteles a gépjárműben tartani és azt az ellenőrző hatóság kérésére bemutatni.

A perben az alperes nem vitatta, hogy a felperes által üzemeltetett tehergépjármű tranzitfuvarozást végzett, és a gépjárművezetőt a Magyar Köztársaság területére való belépéskor a csengersimai határátkelőhelyen is ellenőrizték. A belépéskor megállapításra került, hogy a felperes valamennyi fuvarozáshoz szükséges hivatalos okmánnyal rendelkezett. A perben az sem volt vitatott, hogy a felperes az országon való áthaladáskor minden további megállás, illetőleg az út megszakítása nélkül érkezett az országból való kilépésre a határátkelőhelyre, ahol ismételt ellenőrzését végezték el. Az alperes által nem volt vitatott az a megállapított és a felperes által a peres eljárás során tanúvallomással is megerősített tényállás, mely szerint a felperesnél az országba való belépéskor felmutatott valamennyi okmány rendelkezésre állt, az okmányokat az ellenőrzést végző beléptető vámhivatal megtekintette, majd azt a gépjárművezetőnek visszaadta. Az így visszaadott okmányok közül egy okmány, a nemzetközi fuvarozási engedély maradt véletlenül a beléptető vámhivatal hivatalos helyiségében.

Helytállóan hivatkozott az alperes határozatában arra, hogy mivel a gépjárművezető az ellenőrzéskor nem tudta felmutatni a fuvarozási engedélyt, a hatóságot további bizonyítási kötelezettség nem terheli. Egyetértett azonban a Legfelsőbb Bíróság az első fokú bíróságnak azon álláspontjával, hogy abban az esetben, amikor a felperes kérte a tényállás tisztázását, előterjesztett olyan bizonyítási indítványt, amely valószínűsítette a hiányzó okirat meglétét másik hasonló ügykörben eljáró államigazgatási szervnél, erre tekintettel az eljáró, ellenőrző hatóságnak a hivatkozott Áe.

26. § /1/ bekezdése szerinti tényállás tisztázási kötelezettsége fennállott.

A peres eljárás során hatályos és a vámeljáráskor alkalmazandó államigazgatási eljárási törvény alapelvei közé tartozott a közhatalmat gyakorló igazgatási hatóság eljárásában a humanizmus érvényesítése, amely abból eredt, hogy a közhatalmat gyakorló igazgatási hatóság szolgáltató közigazgatás iránti igényt és követelményt is kielégít.

Ennek az elvnek a még fokozottabb megvalósítási követelményét írta elő az ellenőrzéskor ugyan még hatályban nem lévő, de már a jogalkotó által kihirdetett, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (Ket.) 1. § /2/ bekezdése, mely kimondta, hogy a közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni.

Ennek az elvnek az érvényre juttatását jelentette volna az a perbeli, a szokványos helyzettől teljesen eltérő speciális eset, amikor a felperes éppen arra hivatkozott, hogy a vámhatóság közreműködése miatt nem állt rendelkezésre a gépjárművezetőnél az egyik okirat.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett az első fokú bíróság azon álláspontjával - e kivételes helyzetben -, miszerint a bíróság (mind a közlekedési, mind az adóbíróság) kiszabásának jogszabályi feltételei nem álltak fenn. A felperes bizonyítási indítványának helyt adása esetén a jogszerű állapot helyre állítható volt.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárás során költsége nem merült fel, így erről rendelkezni nem kellett.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2007. szeptember 20.

Dr. Madarász Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Danziger Éva sk. előadó bíró, Dr. Hajnal Péter sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő